

Korkeakouluysteistyön kehittämisvaihtoehtoja koskevan esiselvityksen käynnistäminen

KH 11.05.2026

439/00.04.02.00/2026

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Ding Ma
ding.ma@savonlinna.fi, p. 040 559 8989
Kaupunginlakimies Roosa Aaltonen
roosa.aaltonen@savonlinna.fi, p. 050 401 7788

Selostus

Yhteenveto

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu (jatkossa: XAMK) on Savonlinnan elinvoiman kannalta keskeinen toimija, joka vahvistaa alueen osaamista, työvoiman saatavuutta ja vetovoimaa koulutuksen, TKI-toiminnan ja yritysysteistyön kautta. Ammattikorkeakoulun rooli erityisesti bio- ja kierotalouden ja kuituteknologian osaamiskeskittymänä sekä kansainvälisenä korkeakoulutoimijana tukee Savonlinnan asemaa houkuttelevana opiskelija-, yritys- ja investointikaupunkina.

XAMK:n omistajakaupungit Kouvola, Kotka, Mikkeli ja Savonlinna sekä LUT-yliopisto ovat käyneet alustavia keskusteluja korkeakoulutoiminnan yhteistyön tiivistämisestä.

Yhteistyön tiivistämistä koskevien keskusteluiden tavoitteena on ollut varmistaa alueiden korkeakoulutuksen kilpailukyky ja kaupunkien elinvoima muuttuvassa toimintaympäristössä.

XAMK:n omistajakaupunkien edustajat ovat valmistelleet yhteistyössä LUT-yliopiston edustajien kanssa esiselvityksen tekemistä koskevan sopimuksen.

Esiselvityssopimuksen tarkoituksena on käynnistää selvitysprosessi, jossa kartoitetaan eri vaihtoehtoja korkeakouluysteistyön kehittämiseksi. Esiselvitystyö tehdään sopijapuolten toimesta ja yhteistyössä sekä tiiviissä vuorovaikutuksessa XAMK:n operatiivisen johdon ja asiantuntijoiden kanssa.

Tavoitteena on esiselvitystyön valmistuminen 31.8.2026 mennessä ja mahdollisesta jatkovalmistelusta päättäminen 30.9.2026 loppuun mennessä.

Alla ilmenevin perustein esitetään liitteenä 1 olevan esiselvitystä koskevan sopimuksen hyväksymistä.

Asian valmistelun tausta

XAMK on merkittävä toimija Savonlinnan seudun elinvoimaekosysteemissä. Ammattikorkeakoulu on viime vuosina vahvistanut koulutustarjontaansa vastaamaan alueen osaamis- ja työvoimatarpeita. Lisääntyneet koulutuspaikat sekä panostukset kansainvälistymiseen mahdollistavat entistä suurempien opiskelijajoukkojen sijoittumisen Savonlinnaan. Kansainvälisenä korkeakoulukaupunkina Savonlinna tarjoaa opiskelijoille tiiviin, turvallisen ja yhteisöllisen opiskelu ympäristön, jossa myös elinkustannukset ovat kilpailukykyiset verrattuna suuriin opiskelukaupunkeihin.

XAMK:n TKI-toiminta Savonlinnassa on kehittynyt voimakkaasti ja vastaa globaaleihin haasteisiin erityisesti bio- ja kiertotalouden sekä hyvinvointiteknologian aloilla. Tutkimusrahoituksen näkökulmasta XAMK on onnistunut poikkeuksellisen hyvin kotiuttamaan kansallisia ja kansainvälisiä tutkimus- ja kehittämishankkeita erityisesti kuitulaboratorion ja sen tutkimusympäristöjen ympärille. Tämä on vahvistanut Savonlinnan asemaa kansallisesti tunnistettavana biotalouden ja kuituteknologian osaamiskeskittymänä.

Lisäksi XAMK on merkittävä työnantaja Savonlinnan seudulla opetus-, tutkimus- ja asiantuntijahenkilöstön kautta. Ammattikorkeakoulun vaikutukset ulottuvat laajasti myös alueen yritystoimintaan, palveluihin ja vetovoimaan. XAMK:n rooli osaavan työvoiman saatavuuden, yritysyhteistyön sekä uuden liiketoiminnan kehittämisen näkökulmasta on Savonlinnan tulevaisuuden kannalta keskeinen. Lisäksi korkeakoulun läsnäolo vahvistaa kaupungin houkuttelevuutta myös uusien yritysten, investointien ja kansainvälisten osaajien näkökulmasta.

Korkeakoulusektori on tällä hetkellä murroksessa, johon vaikuttavat erityisesti valtiontalouden korkeakouluihin kohdistuvat leikkauspaineet, demografiset muutokset sekä elinkeinoelämän nopeasti muuttuvat osaamistarpeet. Tässä tilanteessa on välttämätöntä tarkastella uusia toimintamalleja, joilla turvataan laadukas koulutus ja tutkimus- sekä kehitystoiminta jatkossakin Savonlinnan kaupungin alueella sekä vahvistetaan seutukaupungin elinvoimaa.

Ammattikorkeakoulun ja yliopiston välisen korkeakouluyhteistyön tiivistäminen nähdään kaupungin edun mukaisena useasta syystä. Yhteistyön tiivistäminen tarjoaisi mahdollisuuden laajempaan ja syvempään koulutustarjontaan, mikä houkuttelisi alueelle uusia osaajia ja tukisi paikallista yritystoimintaa. Yhtenäisempi koulutuskokonaisuus olisi myös vahvempi toimija kansallisessa kilpailussa ammattikorkeakoulujen rahoituksesta kuin myös kansallisessa sekä kansainvälisessä kilpailussa opiskelijoista. Yhteistyön tiivistäminen tarjoaisi myös mahdollisuuden merkittäviin säästöihin erityisesti korkeakoulujen tukipalveluissa, mikä vapauttaisi korkeakoulun resursseja itse ydintoimintaan, eli opetukseen ja TKI-toimintaan.

XAMK:n omistajakaupunkien ja LUT-yliopiston edustajat ovat edellä mainittujen mahdollisuuksien kartoittamiseksi valmistelleet esiselvitystä koskevan sopimuksen. Sopimuksen tarkoituksena on käynnistää esiselvitystyö, jossa tarkastellaan erilaisia vaihtoehtoja yhteistyön syventämiseksi.

Esiselvityksen teemoina ovat kasvun mahdollisuuksien tunnistaminen kaupunkikohtaisten kampusprofiilien kautta sekä yhteistyörakenteiden vaihtoehdot. Tällaisena selvitetään toiminnallista yhteistyötä nykyisessä omistusrakenteessa ja omistusjärjestelyn kautta muutetussa rakenteessa. Selvityksen painopisteenä on profiilien, toiminnan ja rakenteiden arviointi, mutta se mahdollistaa myös muiden kehityspolkujen tarkastelun.

Sopimus on luonteeltaan valmisteleva sopimus, joka ei synnytä sopijapuolille velvollisuutta toteuttaa tiettyjä tai mitään rakenteellisia taikka muita muutoksia. Kyseessä on nimensä mukaisesti selvitystyön aloittaminen, jonka pohjalta mahdollisista jatkotoimista päätetään erikseen myöhemmässä vaiheessa kunkin sopijapuolen toimivaltaisessa toimielimessä. Sopimuksen mukaan kukin sopijapuoli vastaa itse omista esiselvitysvaiheeseen liittyvistä kustannuksistaan, kuten esimerkiksi henkilöstö- ja hallintokuluista. Sopimus ei siten aiheuta välittömiä

ulkopuolisia erityiskustannuksia, vaan työ tehdään pääosin viranhaltijatyönä yhteistyössä XAMK:n omistajakaupunkien ja LUT:n toimesta.

Sopimuksen mukaisesti esiselvitystyötä koordinoi XAMK:n omistajakaupunkien kaupunginjohtajista ja LUT-yliopiston edustajista koostuva ohjausryhmä. Lisäksi jokainen omistajakaupunki nimeää kaksi luottamushenkilöedustajaa, jotka osallistuvat selvitystyön käynnistykseen liittyvään aloitustilaisuuteen sekä esiselvitystyön välitarkasteluun.

Selvitystyö toteutetaan tiiviissä vuoropuhelussa XAMK:n operatiivisen johdon ja asiantuntijoiden kanssa. Ammattikorkeakoulun asiantuntemuksella on keskeinen merkitys, jotta selvityksessä saadaan riittävä kuva nykyisistä toiminnoista, synergiaeduista ja mahdollisista kehityspoluista.

Tavoitteena on selvitystyön valmistuminen 31.8.2026 mennessä, jonka jälkeen selvitystyön tulokset esitellään sopijapuolten yhteisessä seminaarissa kuntapäätäjille. Sopijapuolten on tarkoitus tehdä jatkovalmisteluita koskevat päätökset 30.9.2026 mennessä.

Toimivalta

Hallintosäännön 3 luvun 3 §:n 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudesta kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti.

3 luvun 3 §:n 7 momentin kohdan 19 mukaan kaupunginhallitus päättää konserniohjauksesta. 7 luvun 37 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle.

Vaikutusten ennakoarviointi

Arvioitu edellä.

Toimivalta

Hallintosääntö 3 luku 3 §, 7 luku 37 §

Esittelijä

Vt. kaupunginjohtaja Ma Ding

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää:

1. hyväksyä liitteenä 1 olevan sopimuksen esiselvityksestä;
2. valtuuttaa kaupunginjohtajan tekemään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä teknisluonteisia korjauksia;
3. nimetä kaksi (2) luottamushenkilöedustajaa osallistumaan esiselvitystä koskevan sopimuksen 5. kohdassa tarkoitettuihin tilaisuuksiin (esiselvitystyön alussa järjestettävä tilaisuus sekä esiselvityksen välitarkastelutilaisuus).

Päätös

Toimenpiteet

Kaupunginjohtaja